

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймгийн Өндөр-Улаан сумын Засаг даргын тамгын газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: АРА-2024/118-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.Open.audit.mn
Архангай аймаг
2024 он

Дарга, Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа
Утас: 7033-3141
Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn
Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар
Утас: 7033-2860
Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn
Аудитор Б.Азантунгалаг
Цахим хаяг: Azantungalagb@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.АУДИТЫН САНАЛ, ДҮГНЭЛТ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АРХАНГАЙ АЙМАГ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn

2024.02.26 № 66
тантай _____-ны № _____-т

ӨНДӨР-УЛААН СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН
ДАРГА С.ВАНДАНДУЛАМ
ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Өндөр-Улаан сумын засаг даргын тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Архангай аймгийн Өндөр-Улаан сумын засаг даргын тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Өндөр-Улаан сумын засаг даргын тамгын газар нь 2023 онд ISO 9001:2015 Чанарын менежментийн тогтолцоо стандартыг нэвтрүүлж хөндлөнгийн баталгаажуулалтад хамрагдах зорилт дэвшүүлэн ажилласан ба Өндөр-Улаан сум үүсэн байгуулагдсаны 100 жилийн ой болсон байна.

Аудитын гол асуудал

"Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай" Засгийн газрын 2023 оны 241 дүгээр тогтоолын дагуу тус байгууллагын албан хаагчдын үндсэн цалинг 2023 оны 07 дугаар сарын 01-ний өдрөөс шинэчлэн баталсан байна. Үүнтэй холбоотойгоор цалин хөлс, нэмэгдэл урамшууллын зардал өмнөх оноос 46.6 хувиар өссөн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 15 үндсэн зорилтын хүрээнд 123 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг сумын Засаг даргаас 92.5 хувьтай үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>79,708,324.00</u>	<u>79,678,000.00</u>
33	АВЛАГА	-	5,290,000.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	-	90,000.00
335	Бусад авлага	-	5,200,000.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	-	5,200,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	79,708,324.00	57,013,000.00
354	Хангамжийн материал	19,760,600.00	14,203,000.00
35410	Бичиг хэргийн материал	101,800.00	-
35420	Аж ахуйн материал	19,658,800.00	13,202,000.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	-	1,001,000.00
35600	Мал амьтад	59,947,724.00	42,810,000.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	-	17,375,000.00
36300	Тэжээлийн нөөц	-	17,375,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>2,078,731,311.8</u>	<u>2,040,127,002.49</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,078,731,311.8	2,040,127,002.49
392	Биет хөрөнгө	2,057,027,811.48	2,019,073,502.09
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	553,078,553.13	719,201,553.13
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(154,214,350.52)	(219,382,258.38)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	353,506,610.00	357,006,610.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(192,482,870.25)	(240,413,885.16)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	178,346,241.49	205,231,541.49
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(100,682,718.23)	(125,569,891.27)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	60,355,407.77	77,455,407.77
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(32,811,067.17)	(42,251,001.98)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	2,187,884,275.5	2,347,244,764.50
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(796,025,270.24)	(1,059,522,338.01)
39217	Ном	73,000.00	73,000.00
393	Биет бус хөрөнгө	21,703,500.32	21,053,500.40
39301	Програм хангамж	3,250,000.00	3,250,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,437,499.68)	(3,087,499.60)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	20,891,000.00	20,891,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>2,158,439,635.8</u>	<u>2,119,805,002.49</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>2,158,439,635.8</u>	<u>2,119,805,002.49</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	2,158,439,635.8	2,119,805,002.49
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	496,878,327.97	496,878,327.97
51101	Өмч: - төрийн	496,878,327.97	496,878,327.97
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,362,861,680.56	1,324,227,047.25
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,362,861,680.56	1,362,861,680.56
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(38,634,633.31)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	298,699,627.27	298,699,627.27
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>2,158,439,635.8</u>	<u>2,119,805,002.49</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,118,095,649.00	1,232,385,204.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	401,235,400.00	308,857,574.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	401,235,400.00	308,857,574.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,300,452.00	308,857,574.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,300,452.00	-
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	314,600.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	-	308,542,974.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	716,860,249.00	923,527,630.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	106,119,949.00	114,001,630.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	106,119,949.00	53,036,480.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	60,965,150.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	610,740,300.00	809,526,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	610,740,300.00	808,281,200.00
132002	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгийн санхүүжилт	-	1,244,800.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,024,970,552.87	1,271,019,837.31
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	870,549,952.87	1,271,019,837.31
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	819,412,506.87	1,249,870,939.71
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	261,290,788.08	437,182,390.00
210101	Үндсэн цалин	215,580,867.84	301,793,179.00
210102	Нэмэгдэл	26,452,803.45	100,163,465.00
210104	Урамшуулал	19,257,116.79	34,014,286.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	-	1,211,460.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	39,526,211.92	55,193,810.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	26,591,174.71	37,463,161.16
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,128,950.84	4,422,286.79
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,239,066.78	3,955,241.17
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	628,975.25	850,281.66
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,938,044.34	8,502,839.22
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	24,560,000.00	32,706,776.20
210301	Гэрэл, цахилгаан	10,558,100.00	10,286,940.35
210302	Түлш, халаалт	14,001,900.00	22,306,535.85
210303	Цэвэр, бохир ус	-	113,300.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	45,444,037.00	84,431,719.67
210401	Бичиг хэрэг	6,388,000.00	8,283,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	31,410,090.00	30,794,248.07
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,058,000.00	7,629,423.20
210404	Ном, хэвлэл	126,000.00	480,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	-	13,165,748.40
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,461,947.00	1,800,000.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	-	22,279,000.00
2105	Нормативт зардал	405,000.00	1,720,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	405,000.00	1,720,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	12,615,090.04	14,817,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	11,057,090.04	370,000.00
210602	Тавилга	858,000.00	-
210604	Урсгал засвар	700,000.00	14,447,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	5,340,000.00	8,521,070.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,340,000.00	8,521,070.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	96,252,085.00	73,732,963.93
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	95,604,079.00	72,743,576.93
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	450,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	493,249.00	421,140.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	-	81,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	110,000.00	-
210807	Газрын төлбөр	44,757.00	36,747.00

Архангай аймгийн Өндөр-Улаан сумын ЗДТГ-ын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	333,979,294.83	541,565,209.91
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	42,789,910.00	129,992,126.60
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	291,189,384.83	411,573,083.31
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	51,137,446.00	21,148,897.60
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	30,475,280.00	4,750,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	26,975,280.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,500,000.00	4,750,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	20,562,166.00	16,398,897.60
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	20,562,166.00	16,398,897.60
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	100,000.00	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	100,000.00	-
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	154,420,600.00	-
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	154,420,600.00	-
222001	Тоног төхөөрөмж	154,420,600.00	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	93,125,096.13	(38,634,633.31)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	93,125,096.13	(38,634,633.31)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	718,160,701.00	923,842,230.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,300,452.00	314,600.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,300,452.00	314,600.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,300,452.00	314,600.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,300,452.00	-
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	314,600.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	716,860,249.00	923,527,630.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	106,119,949.00	114,001,630.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	106,119,949.00	53,036,480.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	60,965,150.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	610,740,300.00	809,526,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	610,740,300.00	808,281,200.00
132002	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгийн санхүүжилт	-	1,244,800.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	552,040,401.00	845,656,430.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	552,040,401.00	845,656,430.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	500,902,955.00	824,757,532.40
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	267,037,400.00	437,588,700.00
210101	Үндсэн цалин	219,679,251.47	307,047,650.47
210102	Нэмэгдэл	36,185,772.30	96,794,974.35
210104	Урамшуулал	11,172,376.23	32,707,281.18
210105	Гэрээт ажлын хөлс	-	1,038,794.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	33,379,600.00	54,787,500.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	22,698,100.00	38,055,500.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,670,400.00	4,183,000.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,136,300.00	3,346,400.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	534,100.00	836,600.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,340,700.00	8,366,000.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	26,000,000.00	35,235,800.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	10,558,100.00	15,000,000.00
210302	Түлш, халаалт	15,441,900.00	20,000,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	-	235,800.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	34,682,100.00	60,287,969.40
210401	Бичиг хэрэг	6,090,000.00	7,225,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	18,568,100.00	20,544,800.00

Архангай аймгийн Өндөр-Улаан сумын ЗДТГ-ын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,700,000.00	6,599,969.40
210404	Ном, хэвлэл	224,000.00	600,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,800,000.00	22,818,200.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,300,000.00	2,500,000.00
2105	Нормативт зардал	-	1,500,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	-	1,500,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,800,000.00	13,540,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	1,350,000.00
210604	Урсгал засвар	5,800,000.00	12,190,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	5,340,000.00	7,207,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,340,000.00	7,207,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	70,663,855.00	98,522,963.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	69,925,849.00	97,326,576.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	450,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	493,249.00	496,140.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	-	81,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	200,000.00	132,000.00
210807	Газрын төлбөр	44,757.00	36,747.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	58,000,000.00	116,087,600.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	57,500,000.00	116,087,600.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	500,000.00	-
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	51,137,446.00	20,898,897.60
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	30,475,280.00	4,500,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	26,975,280.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,500,000.00	4,500,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	20,562,166.00	16,398,897.60
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	20,562,166.00	16,398,897.60
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	100,000.00	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	100,000.00	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	166,120,300.00	78,185,800.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	166,120,300.00	78,185,800.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	166,120,300.00	78,185,800.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	166,120,300.00	78,185,800.00
221001	Их засвар	-	49,800,000.00
222001	Тоног төхөөрөмж	154,420,600.00	-
223001	Бусад хөрөнгө	11,699,700.00	-
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	-	28,385,800.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(166,120,300.00)	(78,185,800.00)
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	=	=
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	(0.00)
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		(0.00)
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	(0.00)	(0.00)

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	496,878,327.97	298,699,627.27	1,269,736,584.43	2,065,314,539.67
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	496,878,327.97	298,699,627.27	1,269,736,584.43	2,065,314,539.67
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	93,125,096.13	93,125,096.13
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	496,878,327.97	298,699,627.27	1,362,861,680.56	2,158,439,635.80
D01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	496,878,327.97	298,699,627.27	1,362,861,680.56	2,158,439,635.80
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	496,878,327.97	298,699,627.27	1,362,861,680.56	2,158,439,635.80
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(38,634,633.31)	(38,634,633.31)
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	496,878,327.97	298,699,627.27	1,324,227,047.25	2,119,805,002.49

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	808,451,200.00	795,075,902.40	13,375,297.60	98%
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	808,451,200.00	795,075,902.40	13,375,297.60	98%
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	804,951,200.00	791,575,902.40	13,375,297.60	98%
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	438,298,700.00	437,588,700.00	710,000.00	100%
210101	Үндсэн цалин	438,298,700.00	307,047,650.47	131,251,049.53	70%
210102	Нэмэгдэл	0.00	96,794,974.35	(96,794,974.35)	
210104	Урамшуулал	0.00	32,707,281.18	(32,707,281.18)	
210105	Гэрээт ажлын хөлс	0.00	1,038,794.00	(1,038,794.00)	
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	54,787,500.00	54,787,500.00	0.00	100%
210201	Тэтгэврийн даатгал	38,055,500.00	38,055,500.00	0.00	100%
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,183,000.00	4,183,000.00	0.00	100%
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,346,400.00	3,346,400.00	0.00	100%
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	836,600.00	836,600.00	0.00	100%
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,366,000.00	8,366,000.00	0.00	100%
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	35,235,800.00	35,235,800.00	0.00	100%
210301	Гэрэл, цахилгаан	15,000,000.00	15,000,000.00	0.00	100%
210302	Түлш, халаалт	20,000,000.00	20,000,000.00	0.00	100%
210303	Цэвэр, бохир ус	235,800.00	235,800.00	0.00	100%
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	58,518,200.00	58,518,169.40	30.60	100%
210401	Бичиг хэрэг	6,000,000.00	6,000,000.00	0.00	100%
210402	Тээвэр, шатахуун	20,000,000.00	20,000,000.00	0.00	100%
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,600,000.00	6,599,969.40	30.60	100%
210404	Ном, хэвлэл	600,000.00	600,000.00	0.00	100%

Архангай аймгийн Өндөр-Улаан сумын ЗДТГ-ын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	22,818,200.00	22,818,200.00	0.00	100%
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,500,000.00	2,500,000.00	0.00	100%
2105	Нормативт зардал	1,500,000.00	1,500,000.00	0.00	100%
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,500,000.00	1,500,000.00	0.00	100%
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	39,426,000.00	39,425,800.00	200.00	100%
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	15,236,000.00	15,235,800.00	200.00	100%
210602	Тавилга	12,000,000.00	12,000,000.00	0.00	100%
210604	Урсгал засвар	12,190,000.00	12,190,000.00	0.00	100%
2107	Томиллолт, зочны зардал	7,210,300.00	7,207,000.00	3,300.00	100%
210702	Дотоод албан томиллолт	7,210,300.00	7,207,000.00	3,300.00	100%
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	92,845,000.00	80,186,483.00	12,658,517.00	86%
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	91,618,000.00	78,990,096.00	12,627,904.00	86%
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	450,000.00	450,000.00	0.00	100%
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	500,000.00	496,140.00	3,860.00	99%
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	100,000.00	81,500.00	18,500.00	82%
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	132,000.00	132,000.00	0.00	100%
210807	Газрын төлбөр	45,000.00	36,747.00	8,253.00	82%
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	77,129,700.00	77,126,450.00	3,250.00	100%
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	77,129,700.00	77,126,450.00	3,250.00	100%
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,500,000.00	3,500,000.00	0.00	100%
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	3,500,000.00	3,500,000.00	0.00	100%
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,500,000.00	3,500,000.00	0.00	100%
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	808,451,200.00	795,075,902.40	13,375,297.60	98%
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	710,880,700.00	794,761,302.40	(83,880,602.40)	112%
320001	Орон нутгийн төсвөөс	710,880,700.00	794,761,302.40	(83,880,602.40)	112%
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	97,570,500.00	314,600.00	97,255,900.00	0%
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	170,000.00	314,600.00	(144,600.00)	185%
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	97,400,500.00	0.00	97,400,500.00	0%
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	63.00	63.00	0.00	100%
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00	0.00	100%
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	0.00	100%
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	31.00	31.00	0.00	100%
620001	Удирдах ажилтан	3.00	3.00	0.00	100%
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	17.00	17.00	0.00	100%
620003	Үйлчлэх ажилтан	5.00	5.00	0.00	100%
620004	Гэрээт ажилтан	6.00	6.00	0.00	100%
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	31.00	31.00	0.00	100%
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	15.00	15.00	0.00	100%
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	14.00	14.00	0.00	100%
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	2.00	2.00	0.00	100%

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	112,367,430.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	62,567,430.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	61,567,430.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,769,800.00
210401	Бичиг хэрэг	1,225,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	544,800.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	20,836,480.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	20,836,480.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	38,961,150.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	38,961,150.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,000,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,000,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,000,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	49,800,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	49,800,000.00
221001	Их засвар	49,800,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	111,122,630.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	111,122,630.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	50,157,480.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	60,965,150.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар 3,600 мянган төгрөгийн 1 алдаа¹ илэрснийг аудитын явцад бүрэн залрууллаа.

Залруулсан алдаа:

- Эзэмшилд байсан 20 толгой баяд төлгийг 3,600 мянган төгрөгөөр борлуулсан боловч орлогыг тайланд авлагаар тусгаагүй орхигдуулсан нь нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4 дэх заалт, аудитын тохиолдсон байх, иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул тайланд залруулга хийлгэлээ.

Аудитаар нийт 3,784.0 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрснээс 3,600.0 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах 1 албан шаардлага, 184.0 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 төлбөрийн акт, үлдэх өртөггүй хөрөнгөд арга хэмжээ авах 1 зөвлөмж тогтоолоо.

Аудитаар залруулагдаагүй материаллаг 2 зөрчилтэй асуудал нь 3,874.0 мянган төгрөг бөгөөд тогтоосон материаллаг байдлын дүн 5,254.9 мянган төгрөгөөс бага байгаа тул **Өөрчлөлтгүй** дүгнэлт өглөө.

5.1 Төлбөрийн акт

5.1.1 Сахилгын шийтгэлтэй ажилтанд 184,047 төгрөгийн үр дүнгийн урамшуулал илүү олгосон зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Засгийн газрын 5 дугаар тогтоол Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журмын 2 дугаар зүйлийн 2.1 Хуульд өөрөөр заагаагүй бол улирлын ажлын үр дүнгийн мөнгөн урамшууллыг хөдөлмөрийн дотоод журам, албан тушаалын тодорхойлолт, төрийн албан хаагчийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө, хөдөлмөрийн гэрээнд заасан ажил, үүргээ хангалттай гүйцэтгэсэн, ажлын байранд хөдөлмөрийн сахилга, ёс зүйн зөрчил гаргаагүй албан хаагчид олгоно гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

5.2 Албан шаардлага

5.2.1 Тайлант хугацаанд 20 толгой баяд төлөг 3,600,000 төгрөгөөр борлуулсан боловч орлого төвлөрүүлээгүй, авлага үүсгэсэн байна.

Энэ нь нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.1 "Үнэн зөв байх", Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8. "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, авлагыг барагдуулах албан шаардлага хүргүүллээ.

5.3 Зөвлөмж

5.3.1 Үндсэн хөрөнгийн дансанд элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхсөн 83 нэр төрлийн 235,052,041.06 төгрөгийн машин, тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшил бүртгэлтэй байгаа бөгөөд хөрөнгийг актлах, дахин үнэлэх зэрэг холбогдох арга хэмжээг авч ажиллаагүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-т "үнэн зөв байх", 13 дугаар зүйлийн 13.1-т "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно", Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 271 дүгээр тогтоол "Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх журам"-ын 4.1.3. "Энэ журмын 4.1.1-д заасан

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

хөрөнгийг хүлээн авч буй хуулийн этгээд тухайн иргэн, хуулийн этгээдийн зөвшөөрлийг албан ёсоор авч үндсэн болон эргэлтийн хөрөнгөөр нь ангилан, ашиглах хугацаа, чанар байдлыг нь харгалзан ашигласан хугацааны элэгдэл, хорогдлын шимтгэлийг тооцож данс бүртгэлдээ тусгана" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг арилгуулах, таслан зогсоох зөвлөмж хүргүүлэх

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруул аагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Авлагыг тайланд тусгаагүй орхигдуулсан	1	3,600	1	3,600			1	3,600	-	-	-	

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Үүнээс				Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо		
Сахилгын шийтгэлтэй ажилтанд үр дүнгийн урамшуулал олгосон	1	184.0	1	184.0								
Авлагад тусгаагүй	1	3,600.0			1	3,600.0						
Элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхсөн	1											
Үндсэн хөрөнгийг буруу ангилан бүртгэсэн	1	235,052.0					1	235,052				
Нийт дүн	5	238836.0	1	184.0	1	3600.0	1	235052.0				